

Ulaganje u ljude i edukaciju - sigurna investicija

PRIVREDNA
KOMORA
SRBIJE

1857

Mirjana Kovačević, Rukovodilac Centra za edukaciju, dualno obrazovanje i obrazovne politike Privredne komore Srbije

Punih godinu dana je proteklo od kada je nastupila pandemija i primorala mnoge kompanije da se digitalizuju i prebace na onlajn aktivnosti. Edukacije Centra za edukaciju PKS su takođe u onlajn formi. Da li su se privrednici navikli na ovakav vid edukacija? Kakve su reakcije?

Prateći trendove digitalizacije i nastojeći da obogatimo i unapredimo našu ponudu, počeli smo razvoj e-learninga još 2018. godine i u program uveli di-

gitalizovane obuke namenjene individualnom radu polaznika, u vreme i na mestu koji njima najviše odgovara. U tom trenutku, najinteresantnije teme za takav način realizacije bile su pre svega iz oblasti razvoja mekih veština (komunikacija, upravljanje vremenom), kao i sticanje bazičnih znanja stranih jezika i programa kao što su Excel i Power Point. Takođe, digitalizovali smo i jedan broj obuka koji uobičajeno realizujemo po osnovu javnih ovlašćenja. Zbog toga nam nije bilo teško da se u uslovima pandemije virusom Kovid-19 brzo prebacimo na potpuno virtuelnu komunikaciju i učioničke obuke zamenimo vebinarima. Kao i svaki početak i ovaj je bio težak, jer je ovoj novoj formi izlaganja trebalo prilagoditi i materiju i predavače, ali i raditi na savladavanju raznih tehničkih izazova i zahteva koje ima virtuelna komunikacija. Posle godinu dana ove prakse, iskustva su podeljena. Iako vebinari nude značajne uštede u vremenu i mogućnost da se u danu obavi više aktivnosti, ipak su rad u učionici i direktna komunikacija i sa predavačem i sa drugim polaznicima za mnoge nezamenljivi. Štaviše, ima tema koje se drugačije i ne mogu adekvatno obraditi osim u učionici.

U ponudi edukacija koje imate, jako je širok dijapazon tema. Da li je kriza izazvana pandemijom, izazvala potrebu i za nekim novim temama koje su potrebne privrednicima?

Što se tiče onlajn obuka i vebinara iz naše ponude, polaznici najviše traže teme iz oblasti digitalnog marketinga, elektronske trgovine (kako je započeti i razraditi), izrade biznis plana, korišćenja podataka koji su raspoloživi na društvenim mrežama (google analitika), razvoja veština komunikacije (asertivna komunikacija, upravljanje konfliktima) i sl. Teme iz oblasti finansija i računovodstva, kao i primene propisa iz oblasti poreza su uvek aktuelne. Takođe, neka

naša istraživanja pokazuju i sve veći značaj razvoja veština kod zaposlenih. Vlasnici kompanija koji prepoznaju koliki je uticaj edukacije zaposlenih na postizanje uspeha u poslovanju, naročito stavljaju akcenat na razvoj menadžerskih kreativnih znanja i veština, jer od njih zavisi motivacija tima da produktivno i kreativno radi, naročito u ovim vanrednim okolnostima. Zbog toga smo pripremili i razvili Školu za razvoj menadžerskih veština, namenjenu menadžerima svih nivoa. U okviru ove škole obradjujemo teme kao što su Delegiranje, Motivacija zaposlenih, Prezentacija, Produktivan sastanak, Korigovanje lošeg učinka.

Pored otvorenih edukacija, kompanijama su potrebne i inhouse obuke, prilagođene njihovim konkretnim potrebama. Da li i takvu uslugu mogu da dobiju od Vašeg centra i koje teme su im na raspolaganju?

Nastojimo da se maksimalno prilagodimo zahtevima ciljnih grupa i zato radimo i in-house obuke. U tom kontekstu praktično sve teme iz ponude mogu biti predmet in-house obuke, ukoliko naš klijent ima takav zahtev, a to znači od menadžmenta, već pomenutih finansija i računovodstva, organizacije prodaje i nabavke, preko infrastrukture kvaliteta, postupaka javnih nabavki, bezbednosti i zaštite zdravlja na radu, do razvoja mekih veština.

Rukovodite i Službom za dualno obrazovanje. Kažite nam, kakvi su dosadašnji rezultati i kakvi su planovi za dalje?

Prvi značajni koraci u razvoju ovog modela učinjeni su još 2013. godine i u periodu do 2016. godine već smo imali 400 učenika koji su se školovali za neki od tri obrazovna profila u 16 škola i 40 kompanija. U tekućoj školskoj godini oko 6.900 srednjoškolaca učenje kroz rad realizuje u skoro 900 kompanija, za jedan od 47 obrazovnih profila.

Broj učenika, škola i kompanija uključenih u sistem dualnog obrazovanja rastao je iz godine u godinu, pa danas dualno obrazovanje čini 10 odsto celokupnog srednjeg stručnog obrazovanja, učešće dualnih obrazovnih profila je 16 odsto u odnosu na ukupan broj profila za koja se srednjoškolci u Srbiji školuju, a dualne profile u svojoj ponudi ima gotovo petina srednjih škola.

Za novu generaciju učenika koja školovanje počinje u septembru tekuće godine, privreda je za sada ponudila nešto malo više od 3200 novih mesta za učenje kroz rad, ponuđen je 51 obrazovni profil (24 trogodišnja i 27 četvorogodišnjih) i pokriveni su svi sektori privrede. Pripremljeno je 5 novih obrazovnih profila - stolar, tehničar za oblikovanje nameštaja i enterijera, obučar, tehničar štampe i trgovinski tehničar.

Profili bravar-zavarivač, industrijski mehaničar, operater mašinske obrade su tradicionalno iz godine u godinu traženi. Takođe, privrednicima su potrebni i trgovci, kao i ugostiteljski profili kuvar i konobar. Traženi su i mehaničari motornih vozila, naročito od strane malih servisa. Ujedno, za njih je uključivanje u dualno obrazovanje veći izazov, jer mikro ili mala kompanija retko može samostalno da omogući postizanje svih ishoda definisanih nastavnim planom i programom, već je neophodno formiranje trening alijansi među kompanijama.

Iako možemo reći da smo zadovoljni do sada postignutim, kao i činjenicom da se na dualni model stručnog obrazovanja u Srbiji više ne gleda kroz prizmu predrasuda, već kao jedan od načina za izgradnju konkurentne privrede, još puno posla je pred nama, odnosno puno izazova koje treba savladati. Pre svega, treba omogućiti većem broju mikro i malih privrednih subjekata da se uključe (zbog čega sada radimo na razvoju koncepata trening alijansi), zbog demografskih promena omogućiti otvaranje odeljenja i sa manje od 30 učenika (na primer 10 do 15), ako za tim profilom postoji potreba privrede u kraju, omogućiti bolju selekciju učenika od strane kompanija, digitalizacija obrazovnih profila i obezbeđenje bezbednosti i zdravlja na radu koje u određenim slučajevima treba rešavati uvođenjem virtuelnih časova.

Da bi nastavnici i profesori mogli da izvrše prethodnu adekvatnu pripremu učenika za nastavak učenja u kompanijama, neophodno je da i oni sami prođu edukacije o savremenim tehničko-tehnološkim rešenjima u kompanijama. Nije dobro ako učenici o novim tehnologijama u proizvodnji znaju više od svojih nastavnika.

Takođe, za uspeh dualnog obrazovanja neophodna je dobra saradnja škola i kompanija i to ne samo u obrazovanju, već i u promociji "dualnih" obrazovnih profila, koja treba da počne aktivnostima u okviru profesionalne orijentacije koja se obavlja sa učenicima osnovnih škola.